

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002587

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-07-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Курач Юрій Ярославович

2. Yurii Y. Kurach

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 02-09-2025

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9868

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.07.43, 18.07.45, 18.07.49

Тема дисертації:

1. Професійні засади гітарної творчості XVII – початку XXI століть у проєкціях індивідуальних стилів
2. Professional foundations of guitar creativity of the seventeenth – early twenty-first centuries in the individual style's projections.

Реферат:

1. Дисертацію присвячено дослідженню проявів індивідуальних стилів життєтворчості у процесі формування професійних засад гітарного мистецтва XVII – початку XXI століть. У роботі аналізується гітарне мистецтво як творчий феномен, в якому сконцентровано впливи розмаїтих історикокультурних тенденцій, від давніх традицій музикування до загальноєвропейських процесів професіоналізації творчості та, врешті, до трансформації у сучасних світових музично-виконавських процесах з увиразненням етноментальних та інших особливостей. Актуальність теми зумовлюється тим, що у процесі розвитку гітарного мистецтва провідну роль відіграє архетип гітариста як універсальної особистості «давидіанського» типу, що поєднує виконавську, композиторську та інші активності. Таким чином, процес професіоналізації гітарного мистецтва протягом XVII – початку XXI століть був зумовлений реалізацією множинних індивідуальних стилів музичної життєтворчості, тобто, певних архетипних програм, які формують «pattern of behaviour». Однією із ключових вихідних позицій дослідження є те, що процес професіоналізації гітарної творчості XVII

– початку XXI століть позначений яскравими спалахами життєвих інсайтів провідних композиторів-виконавців-педагогів, які розглянуті крізь призму психології та антропології творчості, зокрема – «давидіанського» психотипу творчого мислення (О. Майчик), універсальної особистості (О. Коменда), теорії Вчинку (В. Роменець), ролі мистця у формуванні персонального стилю (С. Шип), homo cognitio у музичному мистецтві (Л. Шаповалова) та ін. Таким чином, процес професіоналізації гітарного мистецтва значною мірою визначається архетипними програмами у життєтворчості «знакових» особистостей, чий пасіонарний приклад продовжує формувати шляхи його еволюції до сьогодні. Цей факт зумовив актуальну потребу дослідження природи та особливостей еволюції професійних засад гітарної творчості XVII – початку XXI століть крізь призму психолого-антропологічного підходу, що сприятиме поглибленню розуміння та прогнозування процесів подальшого розвитку виконавськокомполиторських явищ у майбутньому. У результаті аналізу основних явищ гітарного мистецтва доби бароко робиться висновок про те, що вказаний феномен виконав роль перехідного етапу від традиційно-побутової до професійно-академічної форми існування інструмента в європейській музичній культурі. Формування репертуарної бази, жанрове розширення, зростання технічної складності творів, поява виконавсько-композиторських шкіл і трактатів, а також вдосконалення конструкції гітари зумовили інтеграцію інструмента у загальноєвропейський художній простір. Водночас, регіональні особливості гітарного побутування сприяли стилістичній диференціації й багатоваріантності виконавських практик, що можна спостерігати на прикладі особистого Вчинку в архетипних програмах життєтворчості таких мистців, як Джироламо Монтесардо – одного із перших фундаторів гітарного професіоналізму, а також Франческо Корбетти та Джованні Баттіста Гранати (Італія), Гаспара Санца (Іспанія), Робера де Візе (Франція) та інших, які яскраво зреалізували «давидіанський» психотип мислення та сформували головні засади гітарного професіоналізму наступних епох. Художня кульмінація професійної гітарної творчості у класичну та романтичну добу вбачається в індивідуальних творчих стилях видатних виконавців-композиторів, серед яких – Мауро Джуліані (Італія), Фернандо Сор (Іспанія), Фердіنانдо Каруллі (Італія), Діонісіо Агуадо (Іспанія), Франсіско Таррега (Іспанія) та інші представники національних гітарних шкіл, що визначально вплинули на формування академічного канону інструмента та його подальші трансформації. Вагоме значення в процесі інституціоналізації гітарного мистецтва мала діяльність іспанського віртуоза Франсіско Таррега, котрий не лише заклав засади академічного виконавства, а й започаткував педагогічну традицію, що стала фундаментом для наступних поколінь виконавців. Незважаючи на певне зниження концертного статусу гітари після її підйому в першій половині XIX століття, вона зберігала високий культурний авторитет у традиціях іспанської народної музики. Саме ця фольклорна основа стала потужним джерелом натхнення для національної композиторської школи – І. Альбеніса, Е. Гранадоса, М. де Фальї та інших, – у контексті загального художнього відродження, відомого як іспанський «Ренасім'єнто». Цей синтез академізму та традиціоналізму зумовив посилення творчої ролі гітари у музичній культурі Іспанії й заклав концептуальні основи для її подальшого розвитку у XX столітті.

2. The dissertation is devoted to the study of individual styles manifestations of life creativity in the process of forming the professional foundations of guitar art in the 17th – early 21st centuries. The work analyses guitar art as a creative phenomenon, which concentrates the influences of various historical and cultural trends, from ancient musical traditions to pan-European processes of professionalisation of creativity and, ultimately, to transformation in contemporary global musical performance processes with an emphasis on ethno-mental and other characteristics. The relevance of the topic is determined by the fact that in the process of the development of guitar art, the archetype of the guitarist as a universal personality of the «Davidian» type, combining performing, composing and other activities, plays a leading role. Thus, the process of professionalisation of guitar art during the 17th – early 21st centuries was determined by the realisation of multiple individual styles of musical creativity, i.e., certain archetypal programmes that form a «pattern of behaviour». One of the key starting points of the study is that the process of professionalisation of guitar artistry in the 17th – early 21st centuries is marked by vivid flashes of life insights from leading composers, performers and teachers, which are examined through the prism of the psychology and anthropology of creativity, in particular the «Davidian» psychotype of creative thinking (O. Maychik), universal personality (O. Komenda), Vechko's theory (V. Roments), the role of the artist in the formation

of personal style (S. Ship), homo cognitio in musical art (L. Shapovalova), etc. Thus, the process of professionalisation of guitar art is largely determined by archetypal programmes in the life and work of «iconic» personalities, whose passionate example continues to shape its evolution to this day. This fact has led to an urgent need to study the nature and characteristics of the evolution of the professional foundations of guitar artistry in the 17th to early 21st centuries through the prism of a psychological-anthropological approach, which will contribute to a deeper understanding and prediction of the further development processes of performance and compositional phenomena in the future. The aim of the study is to substantiate the concept of the professional foundations evolution of guitar creativity in the 17th – early 21st centuries in individual styles projections. The object of the study is the process of professional guitar art evolution in the 17th – early 21st centuries. The subject of the study is the manifestations of individual styles of life creativity as its archetypes in the process of forming the guitar art professional foundations from the 17th to the early 21st centuries. As a result of analysing the main phenomena of guitar art in the Baroque era, it is concluded that this phenomenon played the role of a transitional stage from the traditional-everyday to the professional-academic form of the instrument's existence in European musical culture. The formation of a repertoire base, genre expansion, the growth of technical complexity of works, the emergence of performing and composing schools and treatises, as well as improvements in guitar construction led to the integration of the instrument into the pan-European artistic space. At the same time, regional characteristics of guitar use contributed to stylistic differentiation and diversity of performance practices, which can be observed in the example of personal deeds in the archetypal programmes of life creativity of such artists as Girolamo Montesardo, one of the first founders of guitar professionalism, as well as Francesco Corbetta and Giovanni Battista Granati (Italy), Gaspar Sanz (Spain), Robert de Visée (France) and others, who vividly realised the «Davidian» psychotype of thinking and formed the main principles of guitar professionalism in subsequent eras. The artistic culmination of professional guitar creativity in the classical and romantic eras can be seen in the individual creative styles of outstanding performers and composers, including Mauro Giuliani (Italy), Fernando Sor (Spain), Ferdinando Carulli (Italy), Dionisio Aguado (Spain), Francisco Tarrega (Spain) and other representatives of national guitar schools, who had a decisive influence on the formation of the academic canon of the instrument and its subsequent transformations.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Курач Ю. Індивідуальний стиль музичної творчості як феномен життєтворення. Наукові збірки Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка. Львів, 2024. № 52. С. 21–26.
- Курач Ю. Концептуальні засади українського гітарознавства: огляд досліджень перших десятиліть XXI століття. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Рівне, 2024. Вип. 49. С. 273–278.
- Курач Ю. Феномен гітарного професіоналізму: погляд крізь призму онтології і психології творчості. Українська музика. Львів, 2024. № 3–4 (50–51). С. 64–71.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: практичне значення роботи полягає у можливості використання її результатів у курсах «історія виконавського мистецтва», «історія гітарного мистецтва», «історія музичної культури», «музична психологія» та ін.

Охоронні документи на ОПВ:

Компіляції даних (бази даних)

Джерельну базу дослідження становлять: – біографічні сценарії провідних діячів гітарного мистецтва XVII – початку XXI століть як основа для формування індивідуальних стилів життєтворчості; – твори гітарного репертуару та їх виконавська інтерпретація; – матеріали особистих інтерв'ю з українськими гітаристами, вихідцями з різних гітарних шкіл – Михайлом Вігулою (Ужгород – Львів – Угорщина), Максимом Трян timer (Харків), Іваном Косинцем (Одеса – Луцьк) щодо важливих проблем минулого, сучасності і майбутнього у гітарному мистецтві.

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олексів Ярослав Володимирович
2. Yaroslav V. Oleksiv

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул. Нижанківського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іванніков Тимур Павлович
2. Tymur P. Ivannikov

Кваліфікація: д. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7958-8799

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кашаюк Вікторія Миколаївна

2. Viktoriia M. Kashaiuk

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4396-8946

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Граб Уляна Богданівна

2. Uliana B. Grab

Кваліфікація: д. мист., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1352-1951

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул. Нижанківського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ластовецька-Соланська Зоряна Миколаївна

2. Zoriana M. Lastovetska-Solanska

Кваліфікація: к. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6606-9831

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кияновська Любов Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кияновська Любов Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ластовецька-Соланська Зоряна Миколаївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна